

Ние можеме, ако и не съвсъмъ, да наръчаме инстинктивна работа само работата на пчелите, които творат въчно едни и същи шестижгални мръжащи и които ги пълнатъ еднакво съ медъ. Мравете испълняватъ съвсъмъ разнообразни дѣла. Въ дѣлата на мравете ние тръба да допустиме творчески понятия. Ние можеме да предположимъ, че ластавицата вие своето гнѣздо инстинктивно, защото почти сичките ластавичеви гнѣзда сѫ еднакви и защото съ тая работа са занимаватъ само двѣ животни, мѫжското и женското; но мравете ни представляватъ съвсъмъ друго явление, т. е. у тѣхъ работатъ нѣколко хилѣди животни една и съща работа и работатъ я правилно; у тѣхъ съществуватъ свободни работници, робове и надзиратели; най-послѣ, у тѣхъ сѫ изградени темници за робовете, и тие робове са хранатъ отъ свободните работници. А може ли да напредне тѣхната работа безъ езикъ и безъ взаимно понимание? Дарвинъ е събралъ достаточно факти, изъ които са види, че и животните иматъ свои понятия за различни предмети. Не съществува вече никакво съмнѣние, че животните иматъ и свои езици, чрезъ които предаватъ едно на друго своите понятия. „Но гласътъ на животните, говори Цимерманъ, при едни и същи условия, остана неизмѣнимъ, когато звуковете на човѣческата рѣчъ представляватъ разнообразни измѣнения не само у различни народи и въ различни части на свѣтъ или на земните по- Ѣсе, но и у единъ и същи народъ, при единъ и същи езикъ, даже и у единъ и същи човѣкъ, които може да изражава едно исто усъщание съ различни звукове.“ Сичкото това е така, но ако жи-